

III.

ПО РУСАЛЯ.

Йоше ралицата не е светнала над Острец, а край чучура опусте: бжрзат подевки и моми пред изгрев на ралицата да са у дома, пжални да са котли и стомни със вода, че в която къща тази вечер не са съдовете пжални със вода — нема благодат да има в този дом. А стари баби, наклали огньове на огнища, от глок сечен срещу Гергийовден, побутват главни, погледват през кумин, кога млечния път ще да изгрей за да прикажат на промомени внучки приказката за русалката. Тъй е разправяно тъм на младини от белсвали баби — джлгим е също да сторят и те, че приказка от род на род се правда и за помен треба да се разказва.

Баба Краса, загледана в огня, прекъсна заразправяна приказка на промомена внучка и джлго мисли по нещо.

... Защо ли храним душите на младостта с тия приказки, за да им се виде измамата йоше по-горчива подире! — мислеше баба Краса. Ала веднага друга мисъл я обори: а пък инак какво ще биде живота ако не бяха тия приказки! И тя се убеждаваше, че все по-хубаво е в живота една измама, от колкото равния и мъчен всекидневен живот. Спомни си колко радости ѝ даваха приказките през невръстни години и че на старини те едни пак затоплят гърди.

— Будна ли си, бабке! — се обади промомена внучка, не схванала, защо тя замълча и приказката прекъсна.

Баба ѝ не отвърна, тя догонваше недовършена мисъл.

Гласът на внучката глухо се спадави в тишината без ответ. Внучката се вслушваше в гласът си и сякаш не говореше тя: не позна гласът си и никак сепната погледна през прозорчето, що е насреща ѝ, на вън.

Ноща гледаше през прозорчето с току що изгрелата луна, а из овошките в градината, сякаш прелетя сенка на русалката, за която и разправяше баба ѝ.

— Тази нощ, преди петляно време русалките изхвръжват из Каябашкото езеро и която първа виде първа русалка — като русалка ще е хубава, — си спомняше внучката, думите на баба си... — Ах, кой знай къде е това езеро! — въздъхна внучката и се загледа в нощта с премрежени очи от сълзи... „Каябашкото езеро“, за което баба Краса разправя, че като романка на младини от далеч го видела в далечна руманя и на самото място чула приказката.

— Каябашкото езеро! — припомни си пак внучката и се замисли по него. И колкото повече си припомняше приказката сякаш и се откри самото езеро пред очи: